

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 17CoE/144/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8512204939
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Burešová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2013:8512204939.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v exekučnej veci oprávneného POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35807598, právne zastúpeného Advocate, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 36 865 141 proti povinnému Z. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. XXX/XX, T. B., o vymoženie 237,01 eur s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Stará Ľubovňa č. k. 4Er/486/2012-48 zo dňa 25.06.2013 jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením prvostupňový súd zamietol žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Rozhodnutie právne odôvodnil podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, § 45 ods. 1 a 2 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní a § 4 ods. 1 až 3 zákona č. 258/2001 Z.z. účinného v čase podpísania zmluvy o úvere.

Konštatoval, že na daný vzťah je potrebné aplikovať zákon č. 258/2001 Z.z., pretože aj napriek tomu, že v úverovej zmluve je uvedené, že úver bol poskytnutý na účel povolania, z výpovede povinného vyplýva, že pri podpise zmluvy vystupoval ako fyzická osoba, ktorá úverom zabezpečovala svoje potreby (vyplatenie dlžného nájomného). Povinný vo svojej výpovedi taktiež uviedol, že zmluvu vypisoval pracovník oprávneného, povinný ju len podpísal, pričom nežiadal, aby bol účel poskytnutia úveru vyznačený.

Prvostupňový súd ďalej konštatoval, že predmetná zmluva o úvere neobsahovala údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov, a preto je v zmysle zákona č. 258/2001 Z.z. úver bezúročný a bez poplatkov - povinný mal preto v tomto prípade vrátiť len poskytnutý úver vo výške 700,- eur. Rozhodcovský súd taktiež zaviazal povinného na zaplatenie poplatku 680,- eur zahrnutého k istine, ktorý mal z 1/3 pozostávať z úroku a z 2/3 z nákladov na vypracovanie a uzavretie zmluvy, čo je podľa súdu plnenie právom nedovolené.

Prvostupňový súd poukázal na to, že priznaný zmenkový úrok 0,25% denne (91,25% ročne) je v rozpore s dobrými mravmi. V rozpore s dobrými mravmi považoval súd taktiež vymáhanie trov rozhodcovského konania vo výške 310,26 eur. Vo vzťahu k nároku na náhradu trov mediačného konania vo výške 201,01 eur uviedol, že mediačná doložka je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, ktorá je v dôsledku toho neplatná a priznanie nákladov vzniknutých na jej základe je v rozpore s ustanoveniami Občianskeho zákonníka.

Keďže povinný zaplatil oprávnenému viac ako mal, t.j. spolu 1.380,- eur (575,- eur a 805,- eur), hoci mal zaplatiť len istinu 700,- eur a poplatok za upomienky 36,- eur a zákonný úrok 6% ročne, súd zamietol žiadosť o udelenie poverenia v celom rozsahu.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie oprávnený.

Namietal, že prvostupňový súd nesprávne právne posúdil vec, keď na správne zistený skutkový stav nesprávne aplikoval právny predpis. V prejednávanej veci aplikoval na zistený skutkový stav ustanovenia na ochranu spotrebiteľa, avšak konal bez toho, aby mal za preukázané podmienky vzniku spotrebiteľského vzťahu. Pri posúdení vzťahu ako vzťahu spotrebiteľského musí mať súd napevno ustálené, že fyzická osoba, ktorá uzatvára zmluvu na predtlačenom formulári je skutočne spotrebiteľom (t.j. že sa úver netýka jej podnikateľskej činnosti, výkonu povolania a že fyzická osoba nemala reálne možnosť ovplyvniť obsah zmluvy). Súd sa tým však neriadil a v tom smere nevykonal žiadne dokazovanie. Dokazovanie však vykonal ohľadne nesúlady exekučného titulu so zákonom, keď posudzoval exekučný titul aj z jeho vecnej a právnej stránky. Mohol a mal posudzovať aj to, do akej miery a akej časti exekučný titul so zákonom je.

Odvolateľ poukázal na preskúvanie exekučného titulu z formálnej a materiálnej stránky a vo vzťahu k tomu uviedol, že pri takomto skúmaní z materiálnej stránky nemožno skúmať samotné rozhodcovské konanie ale len na výrok rozhodcovského rozsudku. Postupom súdu v tejto veci dochádza k nahradzovaniu konania o žalobách o zrušenie rozhodcovských rozsudkov exekučným konaním, čo je v rozpore s obsahom a účelom zákona o rozhodcovskom konaní.

Na základe uvedeného žiadal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Povinný vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že prvostupňový súd náležite zistil skutkový stav veci a to v súlade s rozhodnutím Krajského súdu v Prešove, ktorý zrušil predošlé rozhodnutie prvostupňového súdu. Nie je pravdou, že by prvostupňový súd nesprávne aplikoval právny predpis, ako tvrdí oprávnený a že by v exekučnom konaní prekročil rámec svojej preskúvacej činnosti. Súd konal v súlade s § 45 ods. 1 a 2 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní. Vysporiadal sa so všetkými skutočnosťami v predmetnej veci, rozhodnutie náležite odôvodnil, pričom poukázal na skutočnosti a dôkazy, o ktoré oprel svoje rozhodnutie. Povinný preto žiadal napadnuté rozhodnutie potvrdiť ako zákonné a správne.

Napadnuté uznesenie vydal vyšší súdny úradník. V spise sa nachádza vyjadrenie zákonnej sudkyne, že odvolaniu oprávneného nemieni vyhovieť, a preto nariadila predložiť vec odvolaciemu súdu na rozhodnutie o odvolaní (§ 374 ods. 4 O. s. p.).

Krajský súd v Prešove ako odvolací súd v rámci kompetencií podľa § 10 ods. 1 O.s.p. preskúmal napadnuté uznesenie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 212 ods. 1, O.s.p. bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie oprávneného nie je dôvodné.

Súdny dvor Európskej únie pripustil prelomenie materiálnej právoplatnosti rozhodcovského rozsudku a zastavenie exekúcie (napr. rozsudok C-40/08 ASTURCOM, uznesenie C-76/10 POHOTOVOSŤ/Korčkovská).

Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzatvárania predmetnej zmluvy o úvere (k 03.05.2010) spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného ku dňu uzatvárania predmetnej zmluvy o úvere (k 03.05.2010) spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Súdny dvor okrem iného pri zastavení exekúcie na základe neprijateľných podmienok za dôležité považuje oboznámenie sa so skutkovými a právnymi otázkami veci (ASTURCOM). Za takúto otázku je treba považovať aj otázku, na aký účel bol úver poskytnutý.

Ustálenie, či povinný má vo zmluvnom vzťahu postavenie spotrebiteľa, je základným predpokladom toho, aby mohol súd zamietnuť žiadosť o udelenie poverenia z dôvodu rozporu nároku s právom na ochranu spotrebiteľa.

Z vyznačenia účelu na „povolanie“ by sa mohlo zdať, že by nemali byť žiadne pochybnosti o účele úveru. Z viacerých spisov týkajúcich sa oprávneného však vyznievajú pochybnosti nad takto vyznačeným účelom úveru, a to v súvislosti s tvrdeniami povinných, že obchodní zástupcovia sa dopustili nekalej obchodnej praxe a svojvoľne vyznačili spotrebiteľom ako účel úveru bez ďalšieho dôvodu - napr. na vyznačenie účelu na „podnikanie“ postačovalo, že spotrebiteľ bol držiteľom živnostenského listu.

Pochybnosti umocňuje aj predbežné opatrenie Okresného súdu Prešov z 11.03.2011 č. k. 17C 45/2011-35 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove z 26.05.2011 č. k. 6Co 84/2011 o uložení povinnosti spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., aby sa uvedenej nekalej obchodnej praxe zdržala. Nie je možné nechať bez povšimnutia uvedené skutočnosti, pretože determinujú v zásadnej otázke aj vývoj právnej veci a na ktorý postup je exekučný súd oprávnený aj bez návrhu. Otázku tendenčného postupu oprávneného pri vyznačovaní účelu úveru skúma aj Európska komisia a súd to má zistené z listu Ministerstva spravodlivosti SR zo 7. júla 2011 č. 21349/2011 zaslaného súdom Slovenskej republiky.

Nekalé obchodné praktiky sú zakázané. Ak by sa uvedená praktika potvrdila, bolo by potrebné pristupovať k veci ako k spotrebiteľskej, čo má vplyv aj na režim vymáhania úrokov z omeškania a ceny úveru [uznesenie C 76/10 POHOTOVOSTĚ]. To isté platí aj v prípade, ak by na podnikanie/povolanie bola určená len nepatrná časť z poskytnutej finančnej služby (rozsudok súdneho dvora Gruber).

Ako správne konštatoval prvostupňový súd, z výpovede povinného vyplýva, že úver si zobral za účelom vyplatenia dlhu na nájomnom za byt a že zmluvu o úvere vypisoval pracovník oprávneného. Povinný vyznačenie účelu zmluvy „na povolanie“ nežiadal.

Prvostupňový súd preto správne konštatoval, že povinný pri uzatváraní úverovej zmluvy vystupoval ako spotrebiteľ a že na úverovú zmluvu je potrebné aplikovať zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia úverovej zmluvy.

Súd prvého stupňa na základe vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil. Na týchto správnych skutkových zisteniach a posúdení sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania. Odvolací súd sa plne stotožňuje so záverom súdu prvého stupňa, ako aj s dôvodmi tam uvedenými (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Vo vzťahu k odvolacej námietke oprávneného, podľa ktorej prvostupňový súd prekročil rámec svojej preskúmačej činnosti, odvolací súd poukazuje na uznesenie Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-76/10 Korčoková/POHOTOVOSTĚ, s.r.o., v zmysle ktorého:

„1. Smernica Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách ukladá vnútroštátnemu súdu, ktorý rozhoduje o návrhu na nútený výkon právoplatného rozhodcovského rozhodnutia vydaného bez účasti spotrebiteľa, povinnosť aj bez návrhu posúdiť nekalú povahu sankcie obsiahnutej v zmluve o úvere uzavretej poskytovateľom úveru so spotrebiteľom a uplatnenej v tomto

rozhodnutí, ak tento súd má na tento účel k dispozícii nevyhnutné informácie o právnom a skutkovom stave a podľa vnútroštátnych procesných pravidiel môže uvedený súd vykonať takéto posúdenie v rámci obdobných konaní na základe vnútroštátneho práva.

2. Je úlohou dotknutého vnútroštátneho súdu určiť, či sa má podmienka zmluvy o úvere, aká je vo veci samej, upravujúca podľa zistení tohto súdu sankciu v neprimerane vysokej výške na ťarchu spotrebiteľa vzhľadom na všetky okolnosti týkajúce sa uzavretia tejto zmluvy považovať za nekalú v zmysle článkov 3 a 4 smernice 93/13. V prípade kladnej odpovede je úlohou uvedeného súdu vyvodit' všetky dôsledky, ktoré z toho vyplývajú podľa vnútroštátneho práva, s cieľom ubezpečiť sa, že tento spotrebiteľ nie je viazaný touto podmienkou.

Naviac odvolací súd v súvislosti s odvolacími námietkami konštatuje, že rozhodcovský rozsudok bol založený na neprijateľnej rozhodcovskej doložke v spotrebiteľskej zmluve. Neprijateľná zmluvná podmienka je neplatná, a teda nevyvoláva právne účinky obdobne ako keď rozhodcovskej zmluvy niet (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo 1/2012, uznesenie Krajského súdu v Prešove vo veci 6CoE 66/2012, 6CoE 256/2012, 6CoE 73/2012, 6CoE 74/2012, 6CoE 95/2012, 6CoE 16/2012, 6CoE 12/2011, 6CoE 173/2011, 6CoE 1/2012 20CoE 40/2012, 20CoE 70/2012, 20CoE 73/2012, 20CoE 132/2012, 20CoE 200/2012, 20CoE 210/2012).

Z uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne vrátane osvojenia si dôvodov (§ 219 ods. 1 a 2 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.